RÉSIDENCE SUPÉRIEURE AU TONKIN
DEPOT-LEGAL
NGÀY THỨ SÁU 5 JUIN 1925

GIÁM ĐỐC NGƯỜI BẢN-XỨ — 30 ĐỐC 2464 — MỖI SỐ: 0$02

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

DEPOT LEGAL INDOCHINE M2-3601

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

BÁO	Một năm	Sáu tháng	Ba tháng	Một tháng
Các công-sở	»	8.00	4.00	»
Sáu tháng	8.00	4.50	2.25	1.00
Ba tháng	4.50	2.50	1.25	0.50
Một tháng	1.80	1.00	0.60	0.20
Bán hàng ngày	9.00	5.00	2.50	1.00
Bán hàng ngày	6.00	3.00	1.50	0.60
Bán hàng ngày	3.00	1.65	0.80	0.30
Bán hàng ngày	1.00	0.55	0.30	0.10

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur
61-63, Rue du Coton, Hanoi

Rédacteur : P. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef : PHẠM-HỮU-LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN V-LOÀN

Adresse télégraphique : TRUNG-BẮC-TÂN-VĂN-HANOI
TÉLÉPHONE n° 180

ANNONCES
Décomptées à raison de 8 lignes au centimètre de hauteur, sur 0m,08 de large
Une seule insertion . . . . 0$30 la ligne
Par contrat annuel : Par conditions à fixer insertion . . . . . 0$15 la ligne
Réclame dans la 1re page. . . . 2$ la ligne
Annonces judiciaires et légales. 1$50 le c/m
On traite à forfait pour les contrats importants.

Người đọc sách nên biết chọn sách mà mua

Sự trước thuật ở nước ta bây giờ, đã gần thành ra một nghề cần dùng cho xã-hội ; nhưng có một điều nên chú ý là những sách mới xuất bản có nhiều quyển không bổ ích gì cho người đọc, mà có khi lại làm hư bại cũng nhiều ; cái lỗi ấy là ở người làm đã đành, mà cũng tại người đọc một phần nữa.

Ở xã-hội ta xưa kia, toàn là học nhờ viết mượn, số người đọc được chữ hiểu được nghĩa thật là ít, bây giờ nhờ có chữ quốc-ngữ, cách học giản dị, mau hiểu mau thông, lại gặp cái buổi phong trào cổ-động quốc văn, người trong nước đương khuynh hướng về văn-chương quốc-ngữ, không những là ở các trường sơ học, nam nữ học-sinh đều bắt đầu dạy bằng chữ quốc-ngữ đã đành, những hạng dân ông đàn bà đã đứng tuổi, cũng những con giai con gái đã nhớn tuổi, hoặc là bận việc buôn bán, hoặc là coi nom việc nhà, không cho theo học các trường, thì chồng khuyên vợ, cha bảo con, cũng cố bỏ công ra vài ba tháng, học thông lấy chữ quốc-ngữ, để tiện việc biên chép số sách và những tờ giấy vãng lai ; ngoài những hạng người ấy ra, lại còn hạng thợ thuyền bồi bếp vân vân, thấy một thứ chữ là tiếng nói của mình, học rất dễ hiểu, cũng chịu mất ít thì giờ, dạy bảo lẫn nhau, rồi cũng hiểu cũng thông, vì thế trong khoảng giăm bảy năm nay, ở các nơi thành thị lớn, người đọc được chữ quốc-ngữ đã đến già phần nửa, gần thành ra một lối chữ phổ-thông. Tính người ai chẳng thế, khi mới biết tất là ham đọc, những người học hành đã thông (phần nhiều là nhà nho đã đứng tuổi), vì cái mục đích chỉ muốn viết cho thạo đọc cho mau, không cần hỏi trong sách nói về việc gì, nghị-luận có chính đáng hay không, văn-chương có trôi chảy hay không vớ lấy quyển sách quốc ngữ là đọc ; còn các hạng người kia (những nhà Pháp học thì phần nhiều tinh thạo quốc-ngữ, cho nên không nói đến), thì phần nhiều là người ít học, xưa kia chưa từng được nếm cái thú vị đọc sách bao giờ, thấy sách gì mà chẳng thích đọc, đọc sách gì mà chẳng cho làm hay, vì thế những sách quốc-ngữ xuất bản gặp mùa, phần nhiều trôi chảy cũng khá (nhất là những sách nói về ái-tình hay là kể chuyện những người cảnh-ngộ bị thảm). Có một hạng văn-sĩ nửa mùa, thấy thế mới lợi dụng cái tính ham đọc sách của người mình, biết nghề bút nghiên cũng dủ cách sinh nhai, xô nhau về đường trước thuật, ngoài đã sẵn có cái mỹ hiệu là khai hóa quốc-dân, truyền bá tư-tưởng để che mặt thế gian, nào kẻ thị dịch, người thì làm, hiện sách quốc-ngữ bây giờ (không kể những sách có ích về sự giáo-dục) đã có đến hàng mấy trăm bộ. Người xưa có câu : sách này đem khắc đem in, chỉ làm hại gỗ lê gỗ táo, ôi ! cái họa gỗ lê gỗ táo, đến bây giờ cũng gần đến lúc gỗ phải kêu oan.

Nếu những người có học-thức lưu tâm xem xét, mà lựa chọn cho tinh tường, sách nào có ích đến đức dục hay là trí-dục của trẻ con, hay là sách nào văn-chương hay kết cấu hay mà không hại đến tư-tưởng hư đến phong-hóa, thì hãy cho con em đọc (nhất là trẻ con tính hay tây mày, thấy sách gì mới cũng ham đọc, và đọc còn non, thấy cái gì cũng cho là chuyện thật mà tin ngay), như thế thì sách nhảm nhí tất là ít người mua mà bán không chạy, bán không chạy thì người làm sách mới nản chí mà không dám làm thêm, người khác cũng thấy thế mà giảm bớt cái hứng trước-thuật, may ra sách nhảm nhí mới biến mất đi dần dần, mà những sách có chân giá trị, mới mong có ngày xuất hiện được nhiều. Cái sự-nghiệp danh sơn vốn là một việc rất qui báu, mà phần nhiều những nhà trước-thuật bây giờ, lại mượn để cầu lợi cầu danh, nếu ta không tìm phương ngăn cản đi, thì đi hại đến thế đạo nhân tâm của xã-hội Việt Nam sau này, không phải là việc nhỏ vậy.

H. T. B.

Âu-châu điện-tin

Indopacifi
Ngày 3 Juin 1925

Chiến sự ở Maroc

Thống-chế Lyautey hội nghị hồi lâu với tướng Daugan.

Có tin địch xếu rằng người Riffains bị đói kém, và nhiều châu quận ngả lòng, quân Riffains đánh đồn Bibane lần sau cùng, không ăn thua gì.

Có tin rằng có nhiều nhà du-lịch Đức tới Centa.

Ở phần Maroc về quyền Tây-ban-nha, các máy bay đánh đuổi quân Riffains ở mặt trận đường tây. Địch quân tổn hại nhiều.

Đảng cộng-sản với việc chiến-tranh ở Maroc

Khám các nơi của bọn cộng-sản ở Marseille, có bắt được giấy má ở Toulon gởi đến mách bảo các điều về quân lính và khi giới đem đi Maroc.

Đảng cộng-sản ở nước Anh

Đảng cộng-sản hội nghị ở Glasjow ưng chuẩn một khoản kháng cáo đảng thứ-dân về việc cổ-võ phản đối chủ nghĩa cộng-sản và khuyến bọn thợ thuyền để chế đảng thứ-dân.

Tại hội đồng các quan đại-sứ

Ngày thứ năm các quan đại-sứ Đồng-minh cùng đến giao hẹn thư của hội-đồng đáp lại nước Đức về việc bãi triệt võ bị.

Cái nạn cộng sản ở Trung-hoa

Viên phóng sự nhà báo *Daily Express* ở Thượng-hải nói rằng cái phong trào bài ngoại ở Thượng hải, là bởi việc cổ võ chủ-nghĩa cộng sản trí các học đường mà ra như.

Linh cảnh sát đã bắt mấy người về đảng cộng sản.

Tại cuộc hội-nghị lao động quốc-tế

Hội-đồng ưng chuẩn bản giao ước định rằng người ngoại quốc và người bản xứ bị lạm rồi ro trong khi làm việc được đãi bình đẳng như nhau.

Nạn cộng-sản ở Ai-cập

Linh cảnh-sát bắt nhiều người về đảng cộng-sản, và tìm được nhiều giấy má.

Ngày 4 juin 1925

Đảng cộng-sản ở nước Pháp

Bọn cộng-sản bị trục ở Casablanca đã đến Marseille.

Nghe đâu viên đại-biểu của đảng cộng-sản có gởi cho sứ thần thám của Al Del-Krin các giấy-má bí mật quan hệ về quân lính.

Chiến-sự ở Maroc

Mọi nơi đều yên tĩnh. Có lẽ các châu quận phản-nghịch chán nản.

Tại hội-đồng quốc-tế coi về việc kiểm-tra khí-giới

M. Paul Boncour và M. Auslow hợp ý nhau về việc kiểm-tra khí giới trên các âu chiến.

Hội-đồng cộng-hồ rằng đất Maroc là một nơi cấm nhập-cảng khí-giới.

Việc chính-trị nước Bỉ

Ngày hôm nay tổng-thống Poullet sẽ hỏi-kiến với các ông nghị-viên về đảng tự-do để bàn về việc lập tòa nội-các.

Tin Trung-hoa

Tin Tuyên-thống

Hiện phế đế Tuyên-thống ông văn ngự ở Thiên-tân, đã nghĩ định ra Đại-liên nghỉ mát trong mùa hè này.

Trương-tác-Lâm và Ngô-bội-Phu

Có tin đồn rằng lại có một chính đảng muốn đánh đổ Đoàn-kỳ-Thụy mà tôn Trương-tác-Lâm lên làm tổng-thống, lại muốn cho Trương, Ngô hai bên nên bỏ thù oán mà hòa hợp với nhau để lập nên chính cục mới. Đảng ấy đã cử đại-biểu đến yết kiến Ngô Trương nói rõ về ý ấy. Đối với Ngô thì xin ba điều : một là khi sự thành chớ phụ đối Trương làm tổng-thống, hai là lúc khởi sự nên đoàn kết phái Trực-lệ cũ để giải quyết dân-đoàn-quân, ba là sau này nên cùng đảng quốc-dân hợp tác. Đối với Trương thì xin bốn điều : một là nên giải quyết vấn-đề quốc-dân quân để cho Ngô được hả lòng, hai là sau khi tổng sự nên đãi Ngô một cái vị trí tương đương, ba là phàm phái Trực-lệ những người nào có dự vào công cuộc ấy nên được đãi như người phái Phụng-thiên, bốn là phải để quốc hội chủ trì việc khai phục pháp thống. Nghe đâu Ngô đã tỏ ý bằng lòng, còn Trương thì đang dằng dặc chưa quyết. Nếu Ngô, Trương mà cùng nhau hợp tác thật, thì thời-cục Tàu lại có một phen biến đổi to.

Tình-hình Quảng-đông

Vi Dương-hi-Mẫn và Lưu-chấn-Hoàn quyết ý muốn đánh đổ Hồ-hán-Dân. Hồ biết tình thế nguy cấp, bèn đem chức tổng-trưởng nhường cho Tôn-Khoa để khiến cho Dương Lưu thôi không sinh sự thì Hồ sẽ lấy cái cớ là hai người phản đối Tôn-Khoa trước là phản đối Tôn-Văn, bấy giờ sẽ lấy tội ấy mà đánh vậy.

MỘT ĐIỀU THUỐC LÁ HẠI NGƯỜI

Mới đây nhân dịp ngày sinh nhật của mình, một người thợ ở Paris, tên là Georges Lachaze có nhận được con gái mình năm nay mới lên mười tuổi biếu một gói thuốc lá cuốn rồi. Một lát nhân có việc đi ra ngoài, người ấy châm một điếu để hút, vừa hút được mấy hơi, thì thấy nổ một tiếng rồi lửa bốc lên, bén cả vào quần áo, cháy bùng lên, như bỏ đuốc vậy.

Một người đi đường là M. Emile [illegible] thấy thế [illegible] được 1.500.000 kilomètres rồi, mà ở Á-châu, Phi-châu và Nam Mỹ-châu hãy còn nhiều nơi chưa có.

Quan tòa đương xét xem vì tính tò mò trong điều thuốc có chất nổ, hay là có kẻ dụng tâm mưu hại chăng.

MẤY LỜI KHUYÊN BẢO NHỮNG NGƯỜI MUỐN LÀM GIÀU

Một tờ báo Hoa-kỳ có đăng mấy lời của nhà thực nghiệp lão luyện khuyên con như sau này :

1. Ở trong đời mình, nhất là khi làm việc đừng nên biếng nhác điều gì. Việc gì cũng là việc, phải lo làm cho chắc mới được.

2. Phải nhớ rằng cái tiếng tốt ích cho mình lắm, chẳng khác gì cái thước chắc bằng cái tiếng tốt của mình.

3. Phải nghĩ cho kỹ, phải luyện tập trí-khôn cũng như luyện tập thân-thể.

4. Thỉnh thoảng phải đem trí tưởng-tượng những điều mới lạ.

5 Ưng sự phải cho nhanh nhẹn, lập chí phải cho kiên nhẫn, hễ gặp dịp là làm ngay.

6. Đối đãi với người khác phải cho tử tế, phải biết rằng điều đó là mở đầu rất cần.

7. Phải chịu khó làm việc, đừng có quản công, đừng có theo lệ thường, phải làm việc một ngày tám giờ.

8. Thấy việc công-ích phải sẵn sóc đến, hết lòng giúp đỡ.

9. Đối với chúng bạn phải có lòng tin cậy.

10. Sau hết, phải nhớ rằng có nghị-lực mới có thành-công.

Giải đáp những điều pháp-luật

LỜI HỎI. — Xin quí báo làm ơn chỉ giáo cho việc sau này :

Tôi có cậy lí ruộng ở làng C., khi vụ lúa chín, tôi không biết vì gặt trộm mất, vậy tôi có thể mang việc mất trộm lấy mà thưa những tuần-phu hay hội-đồng làng ấy ở tòa án sơ-cấp sở-tại, để bắt họ bồi thường cho tôi cái số lúa gặt trộm ấy được không ?

Vì làng họ có quyền lấy lúa sương hay là tiền về việc họ coi giữ lúa ở cánh đồng. Ngoài sự bồi thường cho tôi rồi, họ có bị can phạt gì nữa không ?

LỜI ĐÁP. — Nếu tuần phu lười-biếng việc canh phòng thì bổn-phận các chức-dịch trong làng phải đuổi họ đi mà cất người khác thay vào, chứ việc này cũng không phải là việc binh.

Nhưng vì lỗi họ mà ông bị thiệt thì ông có thể thưa tại tòa án mà đòi số tiền bị thiệt đã phải chịu. Pa. h.-L.

TRONG THẾ-GIỚI CÓ BAO NHIÊU ĐƯỜNG SẮT

Trong năm mươi năm nay, đường xe lửa một ngày một nhiều thêm mãi ra. Trong năm 1840, đường sắt tính cả trong thế giới chỉ được 7.700 kilomètres, thế mà ba mươi năm sau, năm 1870, đã thêm ra cả thảy được đến 210.000 kilomètres.

Từ khi ấy đến nay, đường sắt lại đặt thêm ra mau lắm. Năm 1900, đã có đến 800.000 kilomètres, lại mười năm nữa là năm [illegible] được 1.300.000 kilomètres rồi, mà ở Á-châu, Phi-châu và Nam Mỹ-châu hãy còn nhiều nơi chưa có.

Tự do diễn đàn

Lời ngỏ cùng ông Vũ-Hương

Về bài « Cảm tưởng tân-thành bài xã-thuyết của Đạm-Phương nữ sử » đăng trong số báo ngày 23 Mai 1925

Trong bài của ông Vũ-Hương nói rằng : « Cái lý-tưởng của Đạm-Phương phu-nhân phần nhiều tay trong phần với lý-tưởng phu nhân », thì tôi lấy làm lạ lắm, có lẽ cái lý-tưởng của ông bẩm phần với lý-tưởng của người đời, chớ như bài cảm-tưởng của phu-nhân nghĩa-lý đã rành rành, không có chỗ nào tương-phản cả, ấy bảo [illegible] đã có trích ra một đoạn mà rất nghĩa rất rõ ràng, nay tôi cũng xin lấy ý-kiến thô-thiển mà phân trần đôi lời để ông bình tĩnh mà xét lại, kẻo ông đã lầm lạc mà lại làm cho người đọc bài ông phải lầm theo, thì cái vấn-đề này không bao giờ giải-quyết cho đặng.

Nguyên cái đầu đề là cảm-tưởng, thì lời nào bạc trong ấy toàn là người ý cảm-tưởng nói ra, chớ không phải chính là văn-đề giáo-dục, mà ông Vũ-Hương thoạt tiên nói : « Mới đây đọc bài xã-thuyết của Đạm-Phương nữ-sử bàn về cách giáo dục phụ nữ » là một điều lầm to, bởi vậy mà toàn bài ông nói lệch lạc hết nghĩa đi hết thảy, xin ông phải cắt nghĩa « cảm-tưởng cho đúng đã. Nguyên phu-nhân thấy cái hiện trạng những người nữ-học-sinh đi đạo ngang qua, trong lòng có cảm tình yêu mến pha mà sinh tư-tưởng, mong về đường giáo-dục nên bởi đặt thêm, nghĩa là nhờ công thì-bởi của gia-đình, khí-hậu êm đềm giữa xã hội, để ảnh hưởng vun trồi cho thành sự tốt đẹp về sau, bởi vì bà thường thấy du-luận hằng ngày cứ công-kích bên nữ-giới, mà cho nhà có trách-nhiệm gia-đình giáo-dục, thì lính như nghĩ việc dạy dỗ con con em đã có nhà trường rồi, chớ nhà trường là cái cơ-đồ để đào luyện nhân-tài, vì các trường khoa-học, dẫu tuổi-tỷ có một ít, song khuôn phẩm-hạnh thì theo gia-giáo của từng nhà cha mẹ luyện tập tinh nết cho con, có lẽ chu đáo hơn, tương lai mà bọn ấy khỏi phải chê bai, ấy là cái trách-nhiệm ở chỗ gia-đình đó ; bà lại nói rằng : « người con gái là để dạy », cũng vì trong cái phạm-vi giáo-dục con gái, chỉ có hai chữ đức-hạnh để mà thôi, cho nên ở với cha với chồng, đặng người hiền đức quân-tử thì công cầm-hòa đặng ngay, lời nói ấy là lời mong mỏi tưởng-tượng nói chung đại số giữa xã-hội, mà giữ gìn được ở cho có cái thì càng quí hóa, can gì mà ông N. X. T. lại dụng lên lời bài bác kịch liệt, có phải là bắt thông nghĩa lý bài văn của người ta chăng. Nay ông Vũ-Hương lại đạp lấy nước miệng của ông N. X. T. mà nói rằng : « nếu được như lời phu-nhân đoán quyết, chỉ một ông chồng là cái cơ-quan của nền giáo-dục dân bà, mới được những « tấm chồng » quân-tử thì tự khắc dân bà vẹn chữ « tam-tùng » « tứ-đức », mà đã vậy thì phu-nhân cần chi phải bàn đến vấn-đề giáo dục, cần gì phải nói đến cha hiền, mà đã nói đến cha hiền thì sao phu-nhân lại trách người trưởng-thượng ». Coi một đoạn như thế thì đủ biết không hiểu nguyên văn của phu-nhân một tí nào, và cũng không hiểu tinh đối chút gì nữa. Người con gái nào cũng phải đo có cha mẹ dạy bảo trước, rồi mới đến có gia thất, thì phu xướng phụ tùy là lẽ thường tất, mà ông « mập mờ, nên ông N. X. T. mới đem lời bài bác nặng nề, để đụ phu-nhân vào con đường chính đáng » thế thì cả hai ông không rõ phu-nhân là người thế nào, tưởng rằng người hễ lấy cho nên phải khai sáng để ư, nên đoạn sau ông nói tiếp : « bậc trưởng-thượng chúng tôi bất-đắc dĩ dìu dắt con em ra chốn công đường, là tùy thời, là coi theo giờ mà phải cờ ». Câu nói ngắn ra tiếu khí quá, và không có tri-thức chi cao kiến cả ; « coi giờ mà phải cờ, thời sự học còn có mục-đích gì. Về thời đại bây giờ sự học-vấn là để có ích cùng-trường tri thức, mở mang kiến-văn, bất hạn con trai con gái đều phải theo cái trình độ giáo dục phổ thông trong nước, ấy là để lợi ích cho mình, sau lại gia rằng : « coi giờ phải cờ » ra thông bất đắc dĩ mà học, chẳng cũng phụ tấm lòng hai bác cha mẹ ở nước chăng ? Mà sự học đã xuất ư hữu đắc dĩ [illegible] cho đặng cái kết quả hoàn toàn, lâm thêm bởi rối tư tưởng cho đương nỗi học vậy. Nói ra thời cờ vô phép với hai ông một chút, chớ vấn chương và tư-cách trong hai số báo 2452 và số báo 2436 đáp lại bài xã-thuyết của Đạm-Phương phu-nhân đó, không những ông dìu p u-n ân đặng, mà chính thị em tôi là so-sinh, cũng chẳng cần những tay thầy dìu dắt như thế, xin hai ông tự dìu lấy nhau đi về một con đường chính đáng của nhà nho, chớ chúng tôi không dám lĩnh. Vì rằng giáo dục mà bàn bạc một cách không có gốc ngọn, khi thì « đem con em ra chốn công đường mà nhờ sự giáo dục », khi thì « mạnh nhờ phúc ấm của gia tiên để lại, chớ chẳng phải tại kinh nấu sử trong chín mười năm ở công đường mà đã thành ; thì thôi hình như hai đoạn trên đuôi trái ngược nhau, tất phải bỏ rõ ra thời sự giáo dục nhà trường và sự giáo dục trong gia-đình mới đặng, mà kể rõ ra thời không làm bổ ý kiến của Đạm-phương phu-nhân đã nói về bài xã thuyết. Huống bỏ nói sự giáo-dục mà rằng nhờ phúc ấm thời chưa đặng bằng chữ gia-giáo, phúc ấm là ảnh hưởng, gia giáo là thực hành ; vậy thì nghị luận cái ông còn rời rạc ra lắm, mà nghị luận của phu-nhân là xác đáng hơn. Thật thế, văn-chương của Đạm-Phương phu-nhân có cái về nghiêm trang, lời lẽ rất thuần-nhã, về đường văn chương nữ-giới, tay chưa nành vai với các bậc nữ-thi-hào đời trước như là : Tảo-đại Gia, Ban-Chiêu, Tạ-đạo-Uẩn bên Tàu, bà Sévigné, bà Staël, bà bậc trước đó Noailles ở bên Tây, bà Diệu-Lan công-tước, cụ Nhân-Khanh bên mình, chẳng nữa, chớ hãi lại không thể đặng cái gương sư-phạm cho đám quần-xoan hậu tiến ngày nay hay sao ? Thiết tưởng người đời cũng nên để con mắt riêng mà đãi những người như thế, mới mong tỏ k ác bất chước nơi theo.

Chị em chúng tôi cũng không phải ăn cần ni, đãi ích bọn phụ nữ chúng tôi, song cũng chẳng có phép nào mà các ông lại đặng khinh bỉ phụ nữ chúng tôi, mới rồi ông N. X. T. thời mỉa mai nhạo báng một cách vô lý ; nay thì ông Vũ Hương lại tán tụng rằng : « có lẽ nhơn cảnh phụ nữ đời nay có bổ hoàn toàn hơn xưa để nâng chớ không nhằm đáp, khen cũng không phải tỏ, tán là lời nhằm

nhỉ cả. Tôi là kẻ ít học dốt nát, đám dân chơi ấy nhà văn-sĩ tha hồ biện; nhưng cứ nghe họ chỉ bảo đôi lời, nói gớt học đòi cũng hát chữ, song đến phải trả thì nào, chẳng chịu là thua bẽm, vì cánh nhà-nho họ đã coi ngọc lắp cho nhau, nên những lời nghị luận, ngôn-dẫn sĩ-khí, mà im hơi lặng tiếng, chẳng thấy ai cãi-chính câu nào, để cho người mua lại dốt kẻ mù, thì văn chương có gặp phải ách-vận không?

Nói đến đây, già bắt mà đợi, còn một câu hỏi nữa, chưa biết nghĩ ra làm sao? Thôi thì xin mượn câu « đám cắm đem gậy tai trâu » của hai bài văn trước, mà thêm tám chữ là: Nói đi nói lại một câu không rõi....

Nữ học-sinh Bộ Lang, Hnế.

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ 29 độ
13 giờ 31 độ

Giá thóc gạo:

Gạo hạng nhất, một tạ.	11	00
— nhì, —	10	50
— ba, —	10	00
Thóc hạng nhất, —	8	00
Bắp nếp —	8	25

Giá học. — Kể từ ngày 4 Juin là 1[illegible]

Tin đường sá. — Nay bà các cho công chúng biết rằng vì dịp này nước lớn, vậy con đường qua sông Đáy chỗ bến đò Mai-lĩnh (đường thuộc địa số 6 Hà-nội Hà-bình) từ nay cho đến khi có lệnh mới thì đi bằng phà.

Ở Thái-nguyên vừa điện về nói rằng vì mấy trận mưa gió to mới rồi, mà bão nhiều cầu gỗ và cầu bắc tạm ở đường số 13, sau Hưng-sơn, từ kilomètre 14 đến 29 bị nước trôi mất cả. Vậy suốt trong mùa mưa này các xe cộ có lẽ không đi lại được.

Phái-bộ Xiêm-la tới Hanoi. — Như lời báo-báo đã nói trong một số trước, phái-bộ Xiêm-la có mấy vị Hoàng-thân đã tới Hanoi đêm hôm kia. Phái-bộ đi tàu *Amazone* ở Saigon ra tới Hải-phòng chiều thứ ba thì đi ô-tô lên ngay Hanoi. Quan Toàn-quyền có cử M. Valabrègue là thư-ký riêng của ngài xuống Haiphong đón các phái-viên. Phái-bộ có Hoàng thân Varnavaidyakor, Hoàng-thân và nữ Hoàng-tử Ấn A-no-đạt. M. René Guyon quan thẩm-phán Pháp sung cố-vấn tư-pháp tại Bangkok, quan tổng đốc Paya Paanon Nagaramrakuk cùng mấy viên thư-ký và thông-ngôn Xiêm.

Các Hoàng-tử ấn đều biết nói tiếng Pháp cả, còn nữ Hoàng-thân thì biết tiếng Anh.

Mục-đích Phái-bộ đến đây là để thương-thuyết với chính-phủ Đông-pháp về việc phân địa-giới mà độ trước chính-phủ đã phái mấy chiếc tàu bay đi khảo-sát rồi.

Sang hôm qua, quan Toàn-quyền đã tiếp phái-bộ. Các phái-viên trong khi qua đây đều ở tại khách sạn *Métropole*.

Mấy ngày quan Thống-sứ ở Lao-kay. — Trong mấy hôm quan Thống-sứ đi Chapa tại Lao-kay vừa rồi thì ngài cùng với quan Công-sứ Kiến-an lý đi xem mỏ than ở Phố-mới. Buổi tối ngài xơi cơm tại tòa sứ thì quan Công-sứ có cho phường hát Thổ dân trên lấy mấy bài vui lắm.

Mấy tin trong quan trường. — Trong số báo hôm qua bản quán đã đăng rằng có tin đồn quan Tổng-đốc Đặng-trần-Vĩ ở Bắc-ninh xin về hưu thì M. Vũ-ngọc-Hoành, tuần phủ tại tỉnh Thượng-thâm sẽ sang thay. Cái tin ấy nay hỏi ra đã đích thực rồi. Nay lại được tin mới nữa là M. Nguyễn-đình-Quí tuần phủ Kiến-an sẽ đổi về tỉnh Thượng-thâm. Hoành thì thay M. Vũ-ngọc-Hoành. Chưa rõ ông nào đi tuần-phủ Kiến-an.

Hội-đồng thành-phố. — Ngày 2 juin quan Thống-sứ đã ký nghị-định cho phép Hội-đồng thành-phố được gia hạn thêm 8 ngày về phiên họp trong tháng năm tây.

Về những việc phát ở trong thành-phố. — Ít lâu nay dân thành phố ta thấy về các khoản liên phạt nhiều lắm. Những sự ta-thán đó hiện đã đến tai quan trên, nay còn đang tra xét. Việc ấy thì nào bản quán trưởng không nên nói với, nhưng hãy xin nói ngay để bà con mừng là việc này xét ra có mấy kẻ làm bậy, thì nào nay mai cũng phải ra đến tòa Đại-hình thì sẽ biết rõ.

Phát phần thưởng. — Đến ngày 14 juin hồi 10 giờ sáng trường trường Trung học Tây (Lycée Albert Sarraut) sẽ phát phần thưởng cho các học sinh ngay tại trường học, có quan chánh kiểm sát tài-chính Nordès làm chủ tọa.

Đến ngày 11 juin hồi 4 giờ chiều tại trường Thầy dòng Saint Jean-Baptiste de la Salle sẽ phát phần thưởng, có cố Ân (R.P. Dronet) làm chủ tọa.

Hai kỳ thi tú-tài nữa. — Kỳ thi tú-tài Tây lần thứ hai năm nay sẽ mở tại Hà-nội ngày thứ hai 21 septembre 1925 và tại Saigon ngày thứ hai 5 octobre 1925.

Các đơn xin dự thi ở Hà-nội phải gửi đến phòng thư-ký nha Học-chính Đông-pháp nhận cho đến ngày 7 septembre là cùng hạn và ở Saigon phải gửi đến phòng Học-chính phó thống-đốc Nam-kỳ nhận cho đến ngày 4 septembre là cùng.

MỚI XUẤT-BẢN
Một quyển sách để giảng-tập quốc-văn
Quốc-Văn Trích Diễm
của ông giáo DƯƠNG-QUẢNG-HÀM soạn
Dày 252 trang — Giá: 0$85
Ở xa mua xin gửi 1$00
BÁN TẠI NHÀ SOẠN-GIẢ:
Số 98, phố hàng Bông, Hanoi

Quốc văn trích diễm. — Từ khi chương-trình lớp cao-đẳng tiểu-học có mở rộng về khoa dạy quốc-văn thì các vị giáo sư ai cũng gỡ ra rằng sách dạy quốc-văn ở trong lớp học ấy hiện nay chưa có quyển nào thì sự biên-tập thứ sách cao-đẳng tiểu-học giáo khoa ấy là một sự rất cần cho việc học. Ông Dương-quảng-Hàm là giáo-sư trường Trung-học Hanoi mới xuất bản một quyển sách giáo-khoa nhan đề là « *Quốc văn trích diễm* » chọn để các lối văn như thơ phú hát nói cùng luận-thuyết của các bậc danh-nhân cổ kim nước ta. Bao nhiêu những cái tốt, cái đẹp, cái hay, cái khéo ở trong văn-giới ta từ xưa đến nay thu-thập cả vào một cuốn sách dày 234 trang, mà bài nào cũng có dẫn-giải càng rõ-ràng, càng tinh-vi. Thật là một quyển sách đích-đáng có thể giúp cho các giáo sư để dạy về các lối quốc-văn. Biên-tập một cuốn sách như cuốn sách này há phải dễ đâu, ông giáo-sư Dương-quảng-Hàm đã tốn bao những tâm-trí về Pháp-học và nho-học cũng đã từng tìm-tòi nghiên-cứu, nay ông ra cuốn sách này thật là một cuốn sách rất có ích, rất có giá-trị, rất đáng mừng cho cái tiền-đồ quốc-văn nước ta. Bản-quán xin vui lòng giới thiệu để các bạn đọc-giả báo biết. Trong tủ sách quốc-văn còn hiếm-hoi tối-tăm của ta, ngày nay đã thấy có một cái ánh sáng rực-rỡ vậy.

Thi tốt-nghiệp trường Cao-đẳng sư-phạm. — Trường Cao-đẳng Sư-phạm đã bắt đầu thi tốt-nghiệp từ sáng thứ ba vừa rồi. Hội-đồng sát-hạch có M. Ch. Maybon đốc học trường ấy làm chủ-tọa và các ông sau này làm hội-viên: MM. Milon Mathieu, Bernard, Dr de Fénis là các giáo-sư trường cao-đẳng, Laffranderie, thanh-tra Học-chính Bắc-kỳ, Taboulet giáo sư trường Trung-học.

Các đầu bài thi như sau này:

Psychologie et morale appliquées à l'éducation

I. — En quoi consiste le pouvoir d'attention et comment peut-on le développer?

II. — Mme Guizot a écrit: « De bons principes ne sont-ils pas préférables à de bonnes habitudes, en ce qu'ils assurent le libre jeu de la volonté? » et Amiel remarque d'autre part: « Pour la conduite de la vie, des habitudes font plus que des maximes. Prendre de nouvelles habitudes, c'est tout, car c'est atteindre la vie dans sa substance: la vie n'est plus qu'un tissu d'habitudes ».

Que pensez-vous de ces deux opinions? Expliquez-les, discutez-les et montrez l'application qui en peut-être faite.

Mathématiques

I. — Question de cours: *Algèbre.*

Résolution, par la méthode graphique, de problèmes conduisant à une, ou deux équations du 1er degré.

II. — Problème: *Géométrie.*

On donne un trapèze isocèle:

1° Calculer en fonction des longueurs B, b, c des côtés le rayon R du cercle passant par les 4 sommets A B C D de ce trapèze.

2° A quelle condition peut-on inscrire dans ce trapèze un cercle de rayon r.

3° Démontrer que l'on a alors, entre les rayons R et r, des deux cercles circonscrit et inscrit, et la distance d de leurs centres, la relation:

[illegible]

Langue et littérature françaises

Traiter l'un des sujets suivants:

I. — Expliquer le passage suivant des Caractères de la Bruyère (Chap. XI de l'homme) « Dire d'un homme colère, inégal, querelleur, chagrin, pointilleux, capricieux: « C'est son humeur », n'est pas l'excuser, comme on le sait, mais avouer sans y penser, que de si grands défauts sont irrémédiables.

Ce qu'on appelle humeur est une chose trop négligée parmi les hommes: ils devraient comprendre qu'il ne leur suffit pas d'être bons, mais qu'ils doivent encore paraître tels, du moins s'ils tendent à être sociables, capables d'union et de commerce, c'est-à-dire à être des hommes. L'on s'exige pas des âmes malignes qu'elles aient de la douceur et de la souplesse; elle ne leur manque jamais, et elle leur sert de piège pour surprendre les simples et pour faire valoir leurs artifices: l'on désirerait de ceux qui ont un bon cœur qu'ils fussent toujours pliants, faciles, complaisants, et qu'il fût moins vrai quelquefois que ce sont les méchants qui naissent et les bons qui ont souffrir ».

II. — Expliquer, commenter et apprécier cette pensée de Vauvenargues:

« Ceux qui méprisent l'homme ne sont pas des grands hommes. »

Sciences physiques

I. — Lumière polarisée — Comment peut-on produire et déceler de la lumière polarisée.

II. — Partant de 1 0 grammes d'acétate de calcium, on veut préparer:

1° — de l'acide acétique
2° — de l'aldéhyde ordinaire
3° — de l'acétone

Indiquer la méthode à employer pour chacune de ces préparations et la masse du composé obtenu, en supposant égal à l'unité le rendement de toutes les réactions.

Sciences naturelles

La Respiration.

Histoire ou Géographie

Au choix

I. La Fondation de la troisième République. — 4 Septembre 1870-1879.

II. Les causes de l'intervention de la France au Tonkin en 1873. Citez les traits principaux du traité qui l'a suivie et ses principales clauses.

HIỆU BÁO-CHẾ:
CHASSAGNE
59, Rue Paul-Bert, Hanoi
Có bán đủ cả các thứ thuốc
MẪN MỖI QUYỂN MẪU HÀNG (CATALOGUE) Ở ĐÂY

Họ Á-hữu các nhà có ô-tô vận-tải. — Đến 4 giờ chiều hôm thứ bảy 6 juin này xin mỗi những ông chủ có xe ô-tô hỏ hành kách và những ông chủ hàng xe ô-tô đến nhà khách-sạn « Coq d'Or » họp hội-đồng.

Mục-đích kỳ hội-đồng này:

1. Nghe tờ trình về những điều định thảo-cứu quan Tổng-sứ Bảo-kỳ.

2. Bàn về việc lập hội Á-hữu những chủ có xe ô-tô vận-tải.

Tay hội-đồng tạm thời,
Hoàng-quang-Hương
kính mời

Ai tìm. — Bản-quán được tin buồn rằng M. Vũ-văn-Thảo thư-ký hạng nhất ngạch công-chính tòng sự tại nhà ga Hanoi vừa rồi [illegible] giờ chiều hôm 2 juin tại phố Hà-trung số 67. Hồi 7 giờ sáng hôm 4 juin đã đưa linh cữu về làng Sa-đàn (ở Chợ-dừa) để an táng. Bản-quán có lời chia buồn cùng gia quyến.

AU INÉMA TONKINOIS
13 rue des Eventails
Từ thứ sáu 5 juin đến thứ hai 8 juin 1925
L'INTRÉPIDE CANADIENNE
Gia-mã-đại anh-hùng
Phiêu lưu tiểu-thuyết
Cả thảy 15 hồi
Tuần này chớp tiếp ba hồi:
Hồi thứ 4. — Một cái thù-đoạn mạo-hiểm
— 5. — Hiểu bão cấp
— 6. — Chuyện xe lửa nửa đêm.
MƯU MẸO GÃ MALEC
Chuyện khôi-hài 2 hồi
Chớp buổi chiều 17 h. 30
Hôm thứ bảy 6 Juin
— chủ nhật 7 —

PHARMACIE FRANÇAISE & INDIGÈNE
Pharmacie Montès
54, RUE PAUL-BERT, HANOI
DẦU-GAN-CÁ-VIÊN
(*Capsules huile de foie de morue*)
Mỗi ngày uống bốn viên, sáng 2 viên, chiều 2 viên, trước khi ăn cơm.
Giá mỗi lọ: 0$60

Tòa án Đại-hình. — Sáng hôm nay tòa án Đại-hình xử việc sau này:

Ngày 26 tháng 10 năm 1924, chỉ vì một chuyện ghen uông mà tên Phạm-văn-Vôi coi kho sở Lục-lộ (quán ở làng Yên-lạc huyện Phong-doanh, tỉnh Nam-định) giết chết ba người tên là Ng-doan-Chuẩn ở kinh thành Luang Prabang bên Ai-lao.

Nguyên Phạm-văn-Vôi có tình ý với một người con gái tên Trần-thị-Hòa mà theo đuổi đã lâu, nhen với người ấy là Ng-văn-Năng chưa phải lòng người con gái ấy.

Vì thế đến hôm 26 tháng 10 tên Vôi cầm một cái dục nói cho mọi người biết rằng định đi giết chết ba người mang. nói xong hắn chạy đến Ng-doãn-Chuẩn (là nhà tên Ng-văn-Năng ở trọ) nhưng không thấy Ng-v-Năng ở nhà thì lấy làm cầm tức lắm, nó lẻn sinh sự với Ng-v-Chuẩn, lấy dao đâm ngay vào cạnh sườn bên hữu rồi chạy. Lúc chạy ra thì gặp một người tên là Hoàng-văn-Tiến đi về, nó cho là tìm vướng chân nó không chạy được, nó lại cầm dục đánh thật mạnh vào cánh tay trái một cái rồi chạy.

Hôm sau thì Ng-doãn-Chuẩn chết, Trần thuốc mổ tử thi khám nghiệm thì ra Ng-doãn-Chuẩn bị thương mang mổ mà chết và khám Hoàng-v-Tiến thì cái cánh tay bị đánh thành tật suốt đời.

Tên can phạm trước chưa can án bao giờ.

Tòa xét xong tuyên án phạt tên Phạm-văn Vôi khổ sai chung thân.

Toan liều một thác. — Hồi 8 giờ sáng hôm mùng 2, Lê-thị-Ninh 19 tuổi, bán hàng chè, ở số 50 phố Sinh-từ lén lút lẻn cầu sông Cái nhảy xuống sông tự-tận, song lúc đó có người lái bè là Ng-đình-Cát biết, nên cứu được và đem về tận nhà ở Sinh-từ giao tận mẹ có là là Mme Phạm-[illegible]-Nhiều.

Hết Hoàn hiếm lại Nhị-hà, không biết làm sao mà những muốn chết là chết!

Tin Saigon

Số tàu xuất nhập tại hải-cảng

Số tàu xuất nhập tại hải-cảng Saigon trong nửa tháng cuối tháng năm tây như sau này:

Nhập: 40 chiếc trọng tải là 76,901 tấn.

Xuất: 48 chiếc trọng tải là 96 635 tấn.

Hội-đồng quản hạt

Ban thường trực hội-đồng quản hạt đến ngày 8 juin sẽ họp một ngày. (*Vô-tuyến-điện Indopacific*)

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Hội-đồng thành-phố. — Đúng 8 giờ 45 tối thứ tư 3 juin hội-đồng thành-phố đã họp kỳ thường lệ tại buồng hội-đồng tòa Đốc-lý do quan quyền Đốc-lý Paquin chủ tọa. Các hội-viên Tây chỉ vắng mặt M. Porchet nghỉ tại Phap vắng mặt, còn đến họp đủ cả. Hội-viên ta thì vắng mặt M. Lê-v-Thược tức Nam-sinh.

Mới 9 giờ mới khai hội-đồng, quyết nghị các vấn-đề cho tới 11 giờ đêm thì giải tán.

Lễ phát phần thưởng. — Đúng lễ đến chủ-nhật 14 juin làm lễ phát phần thưởng cho năm nữ học-sinh các trường công, nhưng nay lại được tin đổi lại, lễ ấy sẽ mở vào ngày thứ bảy 13 juin ở nhà hát Tây hồi 8 giờ sáng.

Tuổi bằng Sơ-học tốt-nghiệp Tây. — Kỳ thi bằng Sơ-học tốt-nghiệp Tây đã bắt đầu từ 8 giờ sáng ngày thứ ba 2 juin tại trường học Henri-Rivière do M. Léonet làm chủ-khảo. Thí-sinh có 42 con trai và 32 con gái, tất kỳ thi viết đã xong từ sáng hôm qua.

Ngã xuống sông. — Hồi 18 giờ 15 ngày thứ ba lúc tàu *Amazone* đang áp mạn thì có một người đàn-bà không rõ căn cước, xấy chân ngã xuống nước. May người ấy xuống tới nước lại nhờ lên được ngay, nên vội bám vào chiếc xe cứu rồi đành khách lên bờ hết mới dám leo lên.

HÀ-ĐÔNG

Tại sở Sen-đầm. — M. Ng-xuân-Sơn được bổ làm thư-ký phụ biện tại sở Sen-đầm, lương mỗi tháng 25 đồng, thay M. Ngô-tấn-Nguyên từ chức.

58 208
THUỶ-HỬ
NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

Tống-giang lại nói:

— *Hoàng-văn-bính* không can-dự chi đến việc này, thế mà hắn ở trước mặt *Sài-cửu* trỉ-p lại đem lời đồng-mật *Sài-cửu* là gì, chẳng phải chỉ « *Giả gà là gì. Đ* hàm ý chỉnh ông vào mình *Tống-giang* vậy. Còn hai câu đuổi « *Tung-hoành tam-thập-lục, bị loạn tại Sơn-đông* » thì hắn cũng là *Tống-giang* khởi loạn ở đất *Sơn-đông* vậy. Vì thế mà chúng bắt tội. Khi *Đái* viện-trưởng đem bức giả-thư đến, cũ g bị thông đem bức *Hoàng-văn-bính* xui-giục mà *Sài-cửu* trì-phỏ định chém trước âu sau. Nếu không nhờ có các vị hảo-hán cứu với cho thì khi nào còn đến đây nữa.

Lộ-qui nhảy choàng lên mà nói rằng:

— Đại-huynh hình ủng vào câu nói ngôn lý. Ta dẫn bị thằng *Hoàng-văn-bính* làm cho khốn sở, nhưng ta ăn gỏi nó thật đã sướng mồm. Ta đã đem được quân mã về đây thì có làm phần cũng chả g sợ c i ai vậy. *Triều-cái* đại-huynh sẽ làm *Đại-Tống hoàng-đế*, và *Tống-giang* đại-huynh sẽ làm *Tiền Tống hoàng-đế*, Ngô tiên-sinh làm một vị thừa tướng *Công-tôn* tiên sinh làm một vị quốc-sư, còn chúng ta đây đều làm tướng quân, đem quân về chốn *Đông-kinh*, cướp lấy ngôi trời, hô chẳng sung-sướng hơn là ở *Lương-sơn-bạc* này!

Đái tôn vội vàng quát-mắng rằng:

— *Thiết-ngưu* kia! Ngươi chớ nói càn! Ngày nay đã đến đây, chớ có quen cái tính nhỏ khi còn ở *Giang-châu*, cứ ba đầu nói đấy. Bây giờ phải vâng theo mệnh lệnh các vị đầu-lĩnh đây. Ta cấm ngươi không được nói càn, nếu lần sau còn như thế nữa thì ta lấ đầu ngươi đ', để làm gương cho kẻ khác.

Lộ-qui nói:

— Trời ơi! Nếu cắt đầu tôi đi thì bao giờ cho lại mọc ra được cái đầu khác. Thôi thì tôi chỉ biết uống rượu là xong.

Các vị hảo-hán nghe nói, đều phải bật cười. *Tống-giang* lại nhắc đến việc khám-phá quan-quân thuở trước mà bảo rằng:

— Khi ấy tôi ngộ được tin, rất lấy làm kinh-khủng, không ngờ ngày nay lại chính buộc vào mình. *Tống-giang* này

Ngô-dụng nói:

— Khi trước nếu đại-huynh nghe lời chúng tôi mà chịu ở *sơn*-trại này, không về *Giang-châu* nữa thì đỡ được bao nhiêu là công việc. Cũng qua cũng là số trời tiền định như thế.

Tống-giang nói:

— *Hoàng-an* bây giờ ở đâu?

Triều-cái nói:

— Ông ta ở đây được vài ba tháng thì đã bị bệnh mà tạ-thế rồi.

Tống-giang ngậm ngùi thương tiếc mãi không thôi. Hôm ấy uống rượu, ai nấy đều được rất vui-vẻ. *Triều-cái* truyền dọn riêng một cỗ để cho gia-quyến *Tống-giang* và *Mục ô*, tại đem những của-cải lấy được ở nhà *Hoàng-văn-bính* trước phân-phát thưởng công cho bọn lâu-la.

Triều-cái lại truyền đem hai cái tỉ-thương của *Sài-cửu* trị-phỏ lấy được hôm trước để cho *Đái-tôn* làm đồng, nhưng *Đái-tôn* khi nào chịu nhận, cứ xin bỏ vào trong kho để làm của công.

Triều-cái gọi quân lâu-la vào bảo-lấy các vị đầu-lĩnh mới là bọn *Lộ-tuấn*. Khi bái-yết xong, lại sai người giết 1 ân mổ lợn đặt tiệc khánh hạ ở trong sơn-trại.

Triều cái lại bàn định với các vị đầu-lĩnh về việc đắp thành làm nhà, mở mang rộng-rãi hơn trước để thêm lấy chỗ ở.

Đến ngày thứ ba, trong khi đang uống rượu, *Tống-giang* đứng dậy nói với các vị đầu-lĩnh rằng:

— *Tống-giang* này từ khi được các vị hảo-hán cứu đem lên núi, ngày nào cũng rượu chè vui vẻ, nhưng nghĩ một nỗi còn cha già ở nhà, chưa biết thế nào. Ngày nay quan phủ *Giang-châu* đang biếu tên với tr Pe-đình, tất thế nào ông cũng cũng sẽ tới huyện *Vận-thành* để nã-nớc gia-quyến. Tôi anl sợ cha già tôi ở nhà ngày đêm tinh-mạch, vậy muốn lên về đem lên đây cho khỏi lo ngại, chẳng hay các ngài nghĩ thế nào?

Triều-cái nói:

— Hiền-đệ có lòng hiếu thảo như thế, thì ra là một việc lớn có quan-hệ đến nhân-luân. Chẳng lẽ nào hiền-đệ cứ ăn ở với nhau như thế mãi được. Vậy thì hiền-đệ cứ về đi, nhưng hiền-đệ phải chịu khó nghĩ, tất thế nào chúng tôi cũng xin vâng lời. Nhưng suy cho cùng thì nơi nhọc-mệt, quân-mã chưa kịp nghỉ-ngơi, hãy đợi trong mấy ngày, rồi sẽ khởi-hành về đem đi vậy.

Tống-giang nói:

— Đợi trong mấy ngày, cũng chẳng hề chi. Nhưng chỉ sợ có công-văn ở *Giang-châu* tư sang *Tế-châu* để nã trốc gia-quyến chúng tôi, vậy việc này không thể để chậm được. Bây giờ không cần phải đem nhiều người đi, chỉ một mình *Tống-giang* này lên về, cũng em là *Tống-thanh* đưa cho giả lên đây. Trong khi thình-lình, người trong làng xóm, cũng không ai ngờ đến. Nếu được nhiều người đi, tất nhiên tên cho làng xóm phải kinh động, rồi có điều không tiện.

Triều-cái nói:

— Cái sự trong khi đi đường, biến-cố xảy có sự gì thì ai là người giải cứu cho được.

Tống-giang nói:

— Nếu vì thân-phụ mà chết thì dẫn chết cũng không hối hận.

Triều-cái cố ý khuyên can nhưng *Tống-giang* không nghe, phải định đãi đi, liền đội nón giắt dao, tay cầm cái gậy ngắn, lững thững xuống núi. Các vị đầu-lĩnh tiễn chân đến bến *Kim-sa*.

Tống-giang qua đò ra tới điếm của *Chu-qui* rồi thẳng đường về huyện *Vận-thành*. Khi đến *Tống-gia-thôn*, trời hãy còn sớm, *Tống giang* phải nấp ở trong rừng, đợi cho tối hẳn, mới dám lên về, đi vào lối sau gỗ cửa.

Tống thanh ở trong nhà nghe tiếng, chạy ra mở cửa, trông thấy *Tống-giang*, giật mình kinh-sợ mà với hỏi rằng:

— Sao thân-huynh lại về được đến đây?

Tống-giang nói:

— Ta đành về đem thân phụ cùng em đi đó!

Tống-thanh nói:

— Những việc anh làm tại phủ *Giang-châu*, ở đây đều biết cả rồi. Quan huyện đã sai hai viên đô-đầu bộ *Triệu*, ngày nào cũng đem quân đến đã canh phòng, chỉ đợi có công văn của phủ *Giang châu* tư sang thì bắt hai em con đem bỏ vào ngục để giam cầm và phải điệu đi nã-trốc thân-huynh. Hiền nay lão nào tiếu có một hai trăm thỏi bạc tiền-lộ xong quanh, thân-huynh chớ nên chậm trễ làm chi, phải mau mau đi tìm bọn *Lương-sơn bạc* về mà trốn lấy thân-phụ cùng em vậy.

(Còn nữa)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

ĐỒNG-HỒ
ĐEO TAY
BỌC VÀNG
Máy mỏ-neo,
15 chân kính
Mặt và kim
có chất lân-quang
BẢO HÀNH 20 NĂM
Giá . . . . . 11 $ 50
Bán tại hiệu :
A. PERROUD (Nhà xanh)
32, Phố Paul Bert, — HANOI

BÁ CÁO VIỆC RIÊNG

Có người nhờ bản-quán đăng mấy lời như sau này :

Nức tiếng Thanh-liêm

Huyện Yên-mô (Ninh-bình) từ khi quan Phạm-qui-Chương về quyền, thấm thoát đã năm tháng nay, dân tình thực là hoan-nghênh kính-phục cái chính sách thanh-liêm, nhân-từ của ngài lắm. Mới đây cả huyện có đơn xin ái-mộ ngài, đó cũng là một cái điểm tốt, một sự hiếm có ở huyện chúng tôi, mà lại là một cái tang chứng để tỏ bày cho Chính-phủ biết dân Yên-mô rất thuần-hậu, rất có cảm-tình. Kể về đường chính-trị của ngài, xử-đoán rất công-minh, tuần-phòng rất nghiêm-mật, nhất là việc cải-lương ngài lại càng lưu tâm đôn-đốc, về đường học-chính thì ngài thường hiểu bảo cho những sự học-thuật văn-minh, khiến cho ai cũng vui lòng cho con em đi học, nhờ được tay chính-trị của ngài, mà dân sự bớt kiện-cáo lôi thôi, nhờ được học-thức của ngài mà dân-trí mở mang phát-đạt, thực là bụt-sống muôn nhà, sao-lành một quận, cái tiếng thanh-liêm đồn dậy khắp trăm làng, cái gương nhân-chính tỏ bày trong tám tổng, đó cũng là một sự xoay vần của Tạo-hóa, xui khiến quan-trên đưa phúc-sinh đến, để đền bù lòng dân Yên-mô khao-khát bấy nay. Hội-viên chúng tôi xin thay mặt cả huyện viết mấy nhời đăng lên trước là cảm-ơn quan trên bỏ ngài về đây, sau cảm-ơn tấm lòng nhân-từ, liêm-chính của ngài.

Hội-viên, Phạm-văn-Mạnh lai-cảo
5476

Thứ sữa tối thượng hạng

Thứ sữa đặc hiệu **Conlé** *của nhà lấy sữa có tiếng thứ nhất ở Hóa-Lan, là một thứ sữa nhường người yếu, trẻ con cũng tốt cả mọi người ưa thứ sữa đặc có chất nguyên dùng rất tốt.*

Ai có tính khó đến đâu, dùng thứ sữa nay cũng phải vừa lòng.

Bán buôn tại :
COMPTOIRS COLONIAUX CHORIS
Haiphong. 2220

Một cái nguy-hiểm trong xã-hội

Trong lúc bắt đầu có mưa bụi này, các bệnh ho, đau mang phổi, nói tóm lại là tất cả các bệnh đau về bộ máy hô-hấp lại sắp nhiều lắm, vậy cần phải cẩn-thận lắm mới được. Thực thế, bệnh ho không chữa cẩn-thận nguy-hiểm thế nào, tất ai cũng biết. Bệnh lao trong xứ này, nguy-hiểm lắm thay, vì mỗi năm bệnh ấy làm hại hàng vạn con người, bệnh ấy vẫn rình mà làm hại đó. Muốn tránh khỏi bệnh ấy phải giữ buồng phổi cho mạnh khỏe, thì chỉ có một cách là uống :

Cachets du Docteur Nofal
0$95 một hộp

Mỗi ngày uống hai cachets (trước mỗi bữa cơm uống một cachet) thì thấy kiến hiệu quả kỳ sở vọng.

Nếu phổi yếu, không chịu được thời tiết ẩm nhẩm, và giá lạnh, chớ có chờ đợi nữa, nên dùng ngay!

Le sirop Nofal Thiocol

Nhiều thầy thuốc khuyên dùng thuốc ấy trị hết hẳn bệnh.

Giá tiền là 0$90.

Hai thứ thuốc ấy ở hiệu **CHASSAGNE**, *Phố Paul Bert có bán.*

Muốn hỏi điều gì hiệu ấy cũng vẫn tận tâm chỉ bảo cho.

GIA-LÂM

Một cái xác ở dưới ao. — Hồi 6 giờ sáng 1er juin sở Sen đầm được tin báo có một cái xác ở dưới ao cạnh đường xe lửa xuống Hạ-long, lập tức ra khám thì thấy một cái xác đàn ông chừng 25 tuổi, mình mẩy trần-truồng, mặt úp xuống, chân co lại. Hiện sở Sen-đầm còn đang cho xét xem người ấy vì sao mà chết như thế.

BẮC-NINH

Thuyên chuyển. — M. Phạm-huy-Lương tham-tá tòa sứ Bắc-ninh đã được thăng-thự Hanoi, đã đi công-tuyến xe-lửa trưa hôm thứ năm. Ông Lương đổi về Bắc-ninh đã được 4 năm, tính nết hiền hậu, giao-thiệp đứng đắn, cho nên ai cũng có lòng mến yêu. Các bạn đồng-sự và các bậc con quan thuộc đi tiễn đông lắm.

QUẢNG YÊN

Bắt được một tên đại bợm. — Hồi 11 giờ đêm 1er juin vừa rồi, viên đội Baudin cùng với một người lính khố đỏ đi tuần đến trước cửa nhà thương sự thấy một người ăn bận quần áo lính đứng ở đó, trông bộ khả nghi lắm. Viên đội liền chạy lại tóm lấy hỏi thì tên kia rất ngay dao trong bọc ra chực đâm. May người lính cùng đi với viên đội lấy đăng ngay được dao của nó ra, rồi bắt đem về sở trên hỏi thì tên ấy khai tên là Nguyễn-văn-Hòn, và thú nhận rằng hắn mặc quần áo lính giả làm lính để định vào ăn trộm trong nhà thương. Mà chính bộ quần áo lính ấy hắn mặc đó cũng là quần áo hắn lấy trộm ở nhà thương chuyền trước.

Hỏi cặn vặn mãi thì hắn phun cả rằng chính hắn đã ăn trộm được một khẩu súng và 20 viên đạn biên còn ở ẩn giấu trong nhà kia và hắn có một đứa đồng đảng tên là Nau mới đây cùng hắn ăn cắp các đồ đạc trong nhà thương và một con lợn hai đứa ăn rồi còn thừa đem bán. Đứa đồng đảng của nó cũng đã bị bắt.

BẮC-KẠN

Tại tòa Sứ. — M. Hoàng-v-Chung, thư ký hạng tư, làm kế toán tại tòa Sứ, nay kiêm việc phát lương cho các người công sự tại các công sở trong tỉnh.

NHÃ-NAM

Trộm vặt. — Đêm hôm mồng hai juin vừa rồi, vào hồi 7 giờ tối ở chợ phố có ngõ ăn-ào mấy trộm đột một cái thấy cả phó-trưởng và khám không thấy đâu vì ở phố Nhã-nam có nhiều người trú-ngụ, cho nên mới sảy ra những trộm vặt như thế. Mong rằng sự tuần phòng cẩn-thận mới được những kẻ gian-phi.

N.H. lai cảo.

THÁI-BÌNH

Cứu hoang thế nào cho phải? — Bản quán tiếp được bài sau này :

Tỉnh Thái-bình xưa nay vẫn là một nơi hay xôi ruộng mật, có tiếng ở xứ Bắc-kỳ, đã nhiều người nhiệt tâm về đường sinh kế chen nhau mà tìm đến. Thế mà năm nay cũng bị đói lấy với những xứ bị thiên-tai, đến nỗi mấy tháng đầy dân-tình cát cứ thật là thê-thảm. Đáng thương cho dân Thái-bình ta gặp phải lớp này thật nhao nhác lên như đàn dê đói, có đi không có, người chăn cũng không. Thế mà nay kia những ai ăn cứ ăn, chơi cứ chơi, đắp tai ngài đầu, như là không trông thấy gì, nghe thấy gì cả.

Gián hoặc cũng có một vài nơi bày ra phát chẩn, cổ-động việc làm phúc. Một miếng khi đói bằng gói khi no, kể cũng đáng khen thật. Song tiếc vì đã có hãng sản mà không biết cách thi-thố cho xứng đáng với hãng tâm. Sao thế? Bởi vì những người thật nên phát chẩn là những người nào, là những người già-yếu tàn-tật, và con trẻ bỏ-côi, đã có nghề-nghiệp trong tay nhưng sức vóc đã suy yếu, cũng không thể tay làm hàm nhai được nữa, gặp phải lúc kém đói này đành phải chịu nằm xó mà cầm hơi, thêm có kẻ người muốn đi hành-khất để độ-thân cũng không nổi. Đó là một hạng.

Lại có người sức-vóc vẫn còn khỏe mạnh, nghề-nghiệp riêng tay cũng ít nhiều, song khổ vì lưng vốn không có, miệng ăn thì nhiều, thành ra làm không bõ ăn, hễ lạnh gio tàn, vợ kêu con khóc, dẫu muốn bỏng bỏ nhau đi nơi khác nhưng thóc gạo có tính, đến cũng giật đất ấy, nên cũng đành rau cháo cho qua lần, đó lại là một hạng.

Cũng có người vốn chỉ làm thuê cuốc mướn ăn cố làm khoán xưa nay, gặp phải lúc cơ-cận này những nơi có công việc, xưa đáng làm mười nay bớt lại làm một, xưa đáng làm một nay chịu nghỉ không làm, thành ra người thì có, việc thì không, dẫu tinh nết vẫn không lười nhưng cũng đành chịu nằm co mà nhịn suông vậy.

Nếu đã có hãng làm hẳng sẵn thời ba hạng người đó mới thật là nên ân cấp (tôi nhắc như những hạng xưa nay vẫn quen một tuồi ăn không nói rõ). đã vô công mà lại lười, đứa có sức vóc thì theo nghề Chích-Cướp, đứa hèn yếu thì học thói ăn-nhẵn, những phường ấy rất nhiều, hãng sản nó vẫn sẵn có một nghề, mà hằng ngày ta đã vẫn phát chẩn cho nó mãi, nếu cứ làm như cách phát chẩn bây giờ, thì ân nhiều chỉ những phường lấy nó danh trước mắt cả, chớ những ba hạng ở trên kia trong mười người mới có một vài người đi lấy chẩn, mà phần nhiều lại có người đó đắt được đến chỗ thì chẩn đã hết rồi, thành ra phải giãng suông về vậy. Chao ôi!!! Một năm làm hai đám cỗ, ba quãng đồng hết cả lợi nhẽo, phúc chưa thấy mà tội đã thấy rõ ràng.

Bây giờ nếu cứ như ân ưng cách cứu hoang của cổ nhân hướng nội mà thi hành ra bây giờ thì e rằng chưa được thông thường, vả lại phần nhiều là trông mong ở các bậc có chức trách làm cha mẹ dân nữa.

Vậy thì cứ theo cách cứu-hoang thông-thường, kẻ trên người dưới đều làm được cả thì như thần kiến của tôi trộm nên làm mấy điều sau này :

1° Ta đã cấm có môn tiền làm phúc đó rồi, thì nên xét xem trong dân hạt nào có nghề nghiệp gì, mà vì kém đói không có vốn mà làm. Bây giờ nên tìm lấy một vài người cầu tín ở nơi ấy mà có thể tin cậy được thì cứ bằng ở người ấy mà giao cho một số tiền để về lấy người mà trợ cấp cho.

2° Những người nào xưa nay chỉ quen nghề ăn cỗ làm khoán mà bây giờ không có công việc làm, thì ta liệu bày ra công kia việc nọ để cho người kia có việc mà làm, rồi tùy công việc nặng nhẹ, sức làm nhiều ít mà phát công cho từng người.

Dùng một cách phát chẩn gián tiếp như thế này vừa được việc cho mình, mà người ta không đến nỗi thất nghiệp, tưởng cũng là một cách làm ơn mà không phí vậy.

Còn như những người già yếu không làm gì được, nếu ta đã có cái định để phát chẩn đó, thì nên cho người đi đến tận những nơi nào nghèo đói nhiều hơn, xét xem người nào thật đáng chẩn hãy nên chẩn, để làm phúc, làm phúc cho trót thì cái công thần tự mình đi lại đó, tưởng cũng không lấy gì làm phiền. Người được chẩn không bị phải cái khổ uống dọc đường, mà kẻ ăn vẫn cứng không được thừa cơ mà theo đuổi.

Một vài cách trên này tôi hiện đã được mục-kích có mấy người làm như thế thật đã có thành hiệu rồi, tuy rằng cái công-hiệu có giới-hạn, cũng là tùy theo cái sức tiền của có ít nhiều, nhưng tôi tưởng các nhà có hãng-sản hãng-tâm ai cũng làm như thế cả, cứ tùy theo địa-hạt và công-việc mà làm, tưởng còn hơn cách phát-chẩn hiện thời bây giờ vậy.

Cứ như thiển-kiến của tôi nghĩ qua cơ nhỡ thế, mong rằng các nhà tư-bản ở tỉnh ta có lòng vào việc cứu tế thì xem người rộng ra mà làm, chớ đừng nên thấy mấy lời ca-tụng hão, lời châm-chích xằng kia mà lại làm cũng phát-chẩn như thế, thì đáng như lời đức Không phê thầy Tử-Sản rằng: « có lòng từ-huệ mà không biết cách làm ». Nã-khắc-Tạo

VIỆC KINH-ĐÔ

Tế cây lũng ruột. — Một cậu học trò chừng 15 tuổi, thường có tánh hoang-nghịch leo trèo, bao nhiêu tổ chim hoặc trái trăng đều leo trèo bắt hái đến nơi cả, người huynh trưởng trong gia đình đã làm phen răn đe, nhưng cậu không chừa, ỷ mình leo giỏi, chẳng giỏi ỷ đến cậu can ngăn.

Vừa rồi cậu cũng lại leo cây chẳng may sẩy tay té xuống lại phải nằm để rào bằng tre vót ngon, nó thích vào ruột rồi gãy luôn trong ấy. Nguy hiểm thay, ập tức đem lên nhà thương, quan lương y liền phải mổ ruột ra thấy phạm phải lắm thương tích nặng, tuy hết sức cứu chữa, chẳng thấy công hiệu gì, được vài hôm thì chết. Thương thay!

Ấy đó, tục ngữ có câu « có phúc đẻ con, có lộc để cơm, nay trèo », xem thế thì biết sự leo trèo là một điều rất hại, nên mới có những câu khuyên răn ấy. Các cậu trẻ con tánh còn khờ dại, nên chuyện leo trèo đùa bỡn, ấy là lẽ tự nhiên, những kẻ trưởng thượng thường phải nên xem xét và răn đe thì mới khỏi uổng công nuôi mà giữ được thân thể thường kiện vượng không bệnh tật, còn như để có con mà không dạy dỗ thì dưỡng bất giáo cái lỗi ấy lại ai.

Mùa măng sắp hết. — Vậy mùa măng sắp hết hai mấy kỳ trước bản quán đã nói rằng có nơi được có nơi mất, đến đây lại thì cũng chẳng được bao nhiêu, mười phần thu hoạch được sáu, bảy; hiện nay giá hai đã xong lại nhờ có nghị định quan Toàn-quyền cấm không cho gạo bán ra khỏi giới hạn các tỉnh Trung-kỳ trong ba tháng, thì vậy mà giá gạo ngày nay một quan gạo trắng năm lon, gạo đỏ năm lon rưỡi, có nơi hòm được một tí, vì vậy mà cát cơ sắc của dân nay đã giảm bớt được nhiều. Hạnh phúc lắm thay!

VIỆC TRUNG-KỲ

THANH-HÓA

Việc phá hãy nói Bàn-a. — Việc này báo đã nói trong mấy số trước rằng sự phá hãy nói Bàn-a đã định, song nay lại thấy phu đến lấy đá như thường. Hỏi ra thì tại người chủ thầu viện lẽ rằng ở đấy trước đã cho lấy đá không thưởng tiền cho chi, mà nay lại có lệ cấm. Không rõ quan trên có cấm hẳn hay không mà nay lại thấy người đến bảy hoại.

Tuế thì Bàn-a ôi là Bàn-a! Bao nhiêu thợ phá của ngự đê cùng của tiền-nhân lưu truyền mấy đời nay, sắp theo mấy cái tiếng sối mìn mà tan nát cả. Tiếc thay!

NHÀ BÁ-CHUÔNG

TỔNG ĐẠI HIỆU BÁO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh về đường tiêu-tiện thì nên dùng thuốc :

ABLENNOL

là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.

Chế toàn bằng chất : Santalol chất : Salol và chất : Uroformine

Giá 1$80 một hộp

SÂN-NHIÊN-ĐÀI

Tối thứ năm 4 Juin 1925

TẠP KỊCH TRÍCH DIỄN

Đoạn thứ nhất :

Á NHÂN KHAI KHẨU

Cảnh thứ 1 : Sơn thủy

Vạn-Xuân và Lã-Nguyên đi bắt ốc, kiếm củi nuôi nhau, Tiên-nữ dạy và cho Vạn-Xuân cái đàn và thanh thần kiếm. Hoàng-tử đi săn thấy Vạn-Xuân ngồi trên núi gảy đàn bèn lại gần nghe thấy đàn ngợt hát hay rồi hai bên tự tình với nhau.

Đoạn thứ hai :

GƯƠNG VỠ LẠI LÀNH

Cảnh thứ 1 : Nhà cạnh chợ

Phú-ông bắt ép Tiêu-Kiều lấy Đại-Hạnh là người xấu xí, Tiêu-Kiều nhất định không lấy rồi hóa điên dại, Phú-ông đi xem bói bảo mời thầy phù-thủy về cúng, cúng không khỏi, sau Phú-ông sa sút nghèo khó.

Cảnh thứ hai : Rừng núi

Đại-Hạnh nghĩ mình làm cho con người ta điên cuồng đến nỗi sảnh kiệt bèn lên rừng tự tử. Ngọc-hoàng thương tình Đại-Hạnh sai các tiên-nữ xuống cứu cho Đại-Hạnh sống lại và đổi dạng hóa ra người đẹp, gặp khoa thi, Đại-Hạnh thi đỗ về vinh qui rồi sau lấy Tiêu-Kiều.

Đoạn thứ ba :

MƯU GIÀ TRẺ, MÈ THẦY ĐỒ

(Hài kịch)

Cảnh thứ 1 : Nhà giàu

Hủ-chất ngồi dạy học ở nhà Viên-ngoại được một năm. Thuận-nhi đến làm mười ở đây, thấy đồ biết là người lanh lợi đem lòng thương yêu, giọ giọng bướm tình, ngỏ đâu bị Thuận-Nhi làm cho thầy đồ bẽ mặt phải kết lên về quê.

Cảnh thứ hai : Chợ

Thầy đồ kết lên về quê, chú nhà sai bưng trấp chạy theo, vân vân. Bà đỡ giật con đi thăm ông đồ. Tiên-thị đi tìm con gái. Ba nhà gặp nhau, rồi chuyện dâu đuôi. Tấn hai kịch này rất là buồn cười.

Đúng 9 giờ tối thì khai diễn. — Xin xem chương-trình về cao bạch riêng. Xin các quý khách giữ chỗ ngồi trước kẻo hết và xin đến sớm cho. Có bán vé trước tối thứ tư.

Tối thứ sáu 5 Juin 1925

TÀI HỢP BẠC TÌNH LANG

Hai chữ ân tình trước vẹn hai,
Vì ai há phải bạc cùng ai,
Duyên còn chàng nữa may còn gặp,
Số sống ở kia vẫn sống dai.

Rượu bổ-đào:
TONIQUE TONKIOIS
Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo hình tự-nhiên in ra đây chư không như có mấy thứ thuốc vẽ những hình lạ, làm trò-cười cho trẻ-con và người có trí khôn thì không ai có thể tin được!

Xin xem-xét và so-sánh cho kĩ kẻo nhầm lẫn!!!

Ngày mồng 7 tháng năm, niên hiệu Khải-định thứ bảy, tôi Hộ các phụng lời chỉ phê rằng :

Chiếu nay đại được phàng cấp [illegible] *gạt đông, có chỉ nên một thứ rượu bổ cổ tàng ngự dùng gọi rất hay, đông-an gia thời bảo trừ tuyệt thị gửi cho qui khoa phòng coi sóc để tỏ lòng thành ý.*

Xét thấy.

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được! *Giá bán rất rẻ: 2$25 một chai lớn; từ sáu chai giờ lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò-chơi cho trẻ-con, lại kê những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS
54, Phố Tràng-tiền, 54
HANOI

Xin xem tiếp theo ở trang thứ tư bức báo này.

金泰正號獅子茶名

TRÈ ĐẦU XUÂN CHÍNH HIỆU
KIM-THÁI ĐÃ TỚI

Bản-hiệu mới nhận được các thứ trà chính ở Vũ-gi-sơn mới sang, nào được nước được hương, các ngài đã dùng qua chẻ của bản-hiệu, vậy xin quá bộ chiếu-cố cho lấy làm hân-hạnh lắm. Xin tạm kể ra vài thứ để các ngài rõ.

Kim-thái,	Lâm-mậu,	Thiếc-thái
Công-thái,	Tam-bộ,	Tam-nguyên
Như-ý,	Ngũ-phúc,	Minh-thái,
	Kim-mậu.	

KIM-THÁI
HANOI : Số nhà 3, Phố hàng Ngang, Téléphone 480.
HAIPHONG: Số nhà 140, Phố Khách, Téléphone 272.

GRANDS MAGASINS REUNIS

PHỐ PAUL-BERT. — HANOI

CÁC ĐỒ THAO-LUYỆN
Mấy thứ giá hàng

Xe đạp course *Trur de France* cadre các sắc, sơ *Gaulois*, jante 1/2 mạ kền, roue libre, pignon fixe, guidon course, tay cầm bằng cellulo, frein Simplex, selle Lamplugh . **600** fr. 00

Xe đạp *Clément* touriste, cadre émail jante 1/2 mạ kền sơ Dunlop, guidon touriste, 2 freins à tringles, roue libre, garde-boue, sacoche garnie, pomme de cadre . . . . **675** fr. 00

Rip cặp quần *La Nationale*, thép mạ kền . . . . . **1** fr. 00

Cái đeo đồ hành lý . . . . . **6** fr. 25

Cái giá xe đạp cao 47 c/m . . . . . **10** fr. 00

Raquette de tennis *Tunmer Spécial*, cadre frêne . . . . **195** fr. 00

Việc Nam-kỳ

SÓC-TRĂNG

Một đám cướp lấy ngót ba vạn bạc. — Hồi 1 giờ rưỡi đêm 25 mai vừa rồi, tại làng Hậu-thạnh ở về Sốc-thép (Sốc-trăng) có một bọn hơn hai mươi đứa đến nhà một người điền-chủ tên là Lâm-v-Chẻ là nhà giàu có tiếng ở miền ấy. Khi bọn cướp phá cửa vô nhà, rồi cho chủ nhà vì có tuổi lại thêm nặng tai, không hay biết đặng mà lánh thân, nên bị nó ra oai đánh cho một cây ngã xuống. Trong cơn nguy cấp như vậy, đứa con trai lớn thấy cướp đánh cha liền nhảy ra cự-địch với quân cướp, song vì quá bất địch chúng, nên bị chúng đánh phải nhiều vết thương nặng. Hai bố con chủ nhà đã đánh ngã được rồi, bấy giờ chúng tha hồ mà lục soát tiền bạc vàng vòng không sót, đến quần áo cũng tám sạch, lại còn thêm đập bàn đá ghế, đập kiếng đập lu, và sơn-thầy, địa quả-tử, bình vôi đều phá phách tan-tành, tiếng nghe coi rền ốc, làm cái cho kẻ tiếp ứng ngã lòng, ở phía trước sẵn có một bọn năm đứa cầm năm cây súng, cứ bắn cầm chừng, lại có thêm một tên chắp hai tay làm ống nói lớn lên: « Hai bên phố chớ lộn xộn mà ta bắn bay hồn, ta đánh nhà giàu, vì nó thường ở khắc bạc với các người, nếu các người có tiếp ứng cho nó thì ta bắn chết bỏ vợ, bỏ con lại không ai biết đâu! nó đã không thương nổi ân-mạng, mà nó cũng không phụ-cấp cho vợ con đâu! Trời sanh ta cũng có lương-tâm, cũng biết điều công lý, nhưng đã kiến-cho ta phải cướp giật những kẻ hại nhân ích kỷ lấy là m t mảnh ương ta treo cho các tay bất nhân xem đấy, ta làm phước cho các người, đốt hủy hết văn tự nợ cho. »

Trong làng mõ trống đánh vang trời, dân cứu viện chạy đến đứng thôi chật đất, nghe động tên kia diễn-thuyết cùng thấy súng bắn liên thinh đường như hầm thành cướp trại, nên ai cũng đành khoanh tay đứng ngó. Hồi lâu thấy bọn cướp bảo nhau rằng: Thôi, no rồi ta ra thôi. Nói xong chúng chia tiền đạo bai cây súng, hậu tập ba cây, bắn cầm chừng đặng trở ra coi bộ ung-dung và tự do lắm.

Cũng còn may là không hại đến mạng người, vụ cướp này tính phỏng có gần ba vạn bạc.

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đi rửa, xưng da dày, đau dạ dày, ăn không ngon, ngủ không yên, khó tiêu. Có thể sinh ra các bệnh khác nữa.

Muốn khỏi các bệnh ấy thì nên dùng thuốc:

Elixir Tridigestif

có các chất Pancréatine, Diastase và Pepsine.

Giá mỗi chai: 1$40

Có bán tại: Nhà Ba-chuông, Hanoi

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh ghip.

Mắc bệnh ghip, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khớp xương.

Muốn trị bệnh ghip, chỉ có một thứ thuốc, là:

Cachets du Docteur Rascol

0$60 một ống sáu cachets

LỆ MUA BÁO

Xin nhắc lại để các ngài được biết rằng: tiền báo báo thì phải trả trước. Vậy nên hễ ai gửi bạc đến mua thì gửi tiền cho: hễ không có tiền gửi theo giấy cam thì không quản không trả lời. Mua báo chỉ tính có năm hoặc sáu tháng mà thôi.

C. J. BONNET

là hiệu tơ lụa tốt hơn cả

CÁC ÔNG NÊN ĐẾN NGAY HIỆU:

NAM-THỊNH

6, Rue des Cantonnais, 6

HANOI

Hàng rất mới sang — Cải mới rất khéo

Các ông sẽ có quần áo đẹp, tốt, mà giá lại rẻ.

Mau mau kẻo hết hàng tốt. 2026

THUỐC DRAGÉES RABUTEAU

(hiệu đầu nai)

Bệnh hao mòn, kém sức, yếu đuối, đều là những bệnh người ta thường hay mắc phải, vì làm lụng quá hay lo nghĩ nhiều. Nó làm cho kém hẳn chất huyết đi mà chính chất huyết ấy cũng lại còn yếu đi nữa. Vậy ta cần phải bồi bổ ngay vào chất huyết. Muốn bồi bổ cho chất huyết thì không còn thuốc gì hay bằng thuốc *Dragées Rabuteau* (hiệu đầu nai). Thuốc này vừa bổ vừa chóng khỏi bệnh yếu đuối, mỏi mệt, xấu máu, hao mòn sau khi mới khỏi bệnh ghip, bệnh sốt rét, những bệnh lâu năm.

Thuốc này làm cho chất huyết bình phục lại như thường và lọc cho huyết được trong trẻo. Bán bà sau khi ở cữ mà dùng thuốc này thì cũng tốt lắm, bổ hết cả mọi đường hay sức khỏe.

Các ông bác-sĩ đều bảo thuốc này là một thứ thuốc rất tốt đã chữa khỏi kể có hàng nghìn hàng vạn người.

Ở các hàng bào-chế lớn đều có bán cả.

2056

Một cái điều-pháp trừ bệnh

Trong đời người ta, những điều nên sợ nhất là những chứng đau xuống mà giet, những nỗi một nhọc hèn tới hàng ngày vì những chứng ấy làm cho chân huyết suy đi, gầy mòn dần đi, hại cho sự thở hưu là những vật bệnh lớn.

Vì vậy, những gia quyến kia, mỗi khi người lớn hay trẻ con trong mình không được khỏe mạnh, thì người ta thường dùng thuốc Pilules Pink. Thuốc ấy nguyên bổ huyết, bổ gân, rất ích cho lục phủ ngũ tạng và trong nội-thể cho chính đặng cho người yếu rất tốt.

Hiện nay muốn giữ cho bệnh tật khỏi làm đau đớn, thân thể một-nhọc mà muốn khỏi-phục lại, và cốt khỏe muốn giữ gìn cho trăng-kiện, thì không có thuốc gì công-hiệu bằng thuốc

PILULES PINK

Thuốc Pilules Pink, hiệu bào-chế nhà nào cũng có bán.

Nhà Bán-đồ « TẤM-TẮM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

PHẤN SUDOL

Rôm sẩy là bởi các hạch trong da phát tiết mồ-hôi nhiều quá mà sinh ra. Rôm sẩy sinh ra ngứa ngáy, khó chịu nhất là ban đêm.

Cái cách chữa rôm sẩy, tiện điều nhất, là bôi nước có phấn SALIBOR và rắc nhiều phấn

SUDOL một gói giá **0$50**

Dùng rau thơ ấy để chụy ngay.

Hiệu bào-chế CHASSAGNE, 59, Phố Paul Bert, Hanoi

ŒNO KOLA COCA

RƯỢU BỔ

酬 補

J. BLANC *(dệ nhất hạng bào-chế)*

Ông **L. BLANC** *(người nối-nghiệp)*

HANOI (Bắc-kỳ)

chế ra

Giá bán **2$40** một lít

Một ngày hai lần, trước bữa cơm, thì uống một cốc con

每時食前喫每吞喫沒喫罐欵喫稍

Bán tại: Hiệu Bào-chế **J. BLANC**

31 phố Tràng tiền (Rue Paul-Bert) Hanoi

2099

RƯỢU BẠT-HẢ GET PIPPERMINT GET rượu này uống thì mát mà và mát khan tiếng.

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người xanh bủng, huyết kém, nhất là con gái, những người đau mới khỏi, những người bị ngã nước mới khỏi nên dùng thuốc:

Peptonate de fer MONTÈS

Trước mỗi bữa cơm chính uống mấy dọt.

Giá tiền 0$90

GIỜ VỀ GIÀ

thì thường hay vàng đầu, tác hơi, chóng mặt, luôn luôn, đau thận, đi ỉa, hay mệt và khó chịu trong người. Lúc bấy giờ thì những chứng tự máu lại càng hay có. Khi ấy nên uống thuốc điều hòa mà các lương-y ai cũng cho là công-hiệu. Thuốc ấy là:

Dépuratif Richelet

rất công-hiệu trong những bệnh đã kể ra trên này. Dùng nó thì kinh-nguyệt điều hòa, không làm đau đớn gì cả. Thuốc này lại rất hiệu trong những bệnh sau này: đau xương, tự máu ở các huyệt-quản và các tiểu-bệnh ngoài da như là hắc-lào, mạn con, các nốt mẩn, ván sán. Thuốc này bán ở các hàng lục-hợp to và các hàng thuốc vặt.

Bạn giờ cũng công hiệu

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết xấu.

Trị bệnh mất máu, khi huyết suy yếu, thân thể mỏi mệt gầy còm, hay vì kém huyết sinh ra rác phổi, làm cho hay ho vặt uống thuốc này rất lắm, ai có mùi thơm không có lợm giọng bao giờ! Bài thuốc này có hội-đồng các quan Thầy-thuốc chứng-chỉ là hay.

Ấy là:

Thuốc nước bổ huyết

MÁU BÒ 1$40

THUỐC DÉPURATIF SENSAL

Thuốc DÉPURATIF SENSAL dùng để trị các bệnh ngoài da, thì giết tiêu hết, giết bệnh giai thể nào cũng khỏi khỏi, như bệnh giẫu các khớp xương, tên bà cự tuổi mắc bệnh tê tình nguyện rồi mà tuổi có các chứng bệnh, nước dầu đau lưng ê buốt gối, tiểu tiện không gắn, vô bệnh trỉ

Thuốc này cũng là một thứ thuốc độc rất tốt để trị những bệnh về bệnh giang mai ao phá ra

Trước khi ăn cơm, mỗi bữa uống một thìa sup. Trẻ con không uống được thuốc này

Mỗi lọ giá . . . . . 1$80.

Hiệu bào chế CHASSAGNE 59, Phố Paul Bert, Hanoi

CẦN NGƯỜI LÀM VIỆC

Muốn mượn một người thợ làm điện (électricien) về xe Auto thật giỏi, lương bổng rất cao.

Ai sành nghề hỏi tại:

« GARAGE BOBILLOT »

Số 7, cạnh trường Y-viện, Hanoi

ĐƯỜNG SANG LÀO

CÔNG-TY PHẠM-VĂN-PHI

Có các đường chạy thơ ở phía bắc Trung-kỳ

Chạy từ Đông-hà, ngày thứ tư buổi sáng, đến Lao-bao buổi trưa. Các thư từ và hành-khách đáp thuyền, đến buổi trưa hôm thứ năm sẽ đến Tchépone, rồi ở đây lại đi thẳng Savannakhet, đến nơi vào buổi chiều.

Từ Savannakhet sẽ chạy về Tchépone buổi sáng thứ hai, các thư từ và hành-khách, sẽ đến Lao-bao rồi đáp thuyền hai ngày thì đến Đông-hà, đến nơi vào buổi chiều hôm thứ tư.

Mỗi chỗ nhất chạy có một chuyến, các quý-khách ai muốn đi thì xin đánh giây-thép cho biết trước 24 giờ để bắn-lý liệu xếp xe cho đủ.

Hạng tây đi . . . . . 28$00 một chỗ ngồi.

Hạng ta đi. . . . . 14.00 —

Đường đi Huế và Yên-lý đi Nghệ-hưng ngày nào cũng có xe chạy, xin lấy vé trước một ngày.

Lối đánh giây thép: PHAMVANPHI,

Vinh Đông hà, Yên ly, Thakhek hay là Napé

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)